

Kilpirauhasmetastaasien gammakuvaus ablaatiohoitoannoksella, EKHVA

Radiojodihoidon tarkoituksena on paikallisesti säteilyn avulla hävittää kilpirauhaskudosta tai kilpirauhasassyöpäkudosta.

Kilpirauhasetäpesäkkeiden gammakuvausten tarkoituksena on radiojodihoidon tehon arviointi, kilpirauhasyövän levinneisyyden tutkiminen tai radiojodihoitoa keräävien paikallisesti uusiutuvien syöpäpesäkkeiden, imusolmuke- tai etäpesäkkeiden löytäminen.

Radiojodihoito tehdään ensin. Olet sen jälkeen eristyksessä osastolla 1–3 vuorokautta.

Gammakuvaus tehdään 7 vuorokautta radiojodihoidon jälkeen. Kuvaus kestää noin yhden tunnin.

Jos olet raskaana tai epäilet olevasi raskaana, soita tämän ohjeen lopussa olevaan numeroon. Hoitoa ei yleensä anneta raskaana oleville eikä imetyksen aikana.

Tutkimukseen valmistautuminen

Vältä näitä 2 viikkoa ennen hoitoa: jodia sisältäviä valmisteita ja ruoka-aineita, kuten sushia, merikalaa, runsasta maitotuotteiden (yli 5 dl/vrk), kananmunien ja jodipitoisen suolan käyttöä, merilevä- ja monivitaminivalmisteita, yskänlääkettä sekä antiseptisiä aineita (esim. Betadine).

Suosi näitä ruoka-aineita 2 viikkoa ennen hoitoa: liha, peruna, riisi, pasta, puuro, vihannekset, marjat, hedelmät ja kasvikset.

Radiojodihoitopäivänä: älä syö tai juo 2 tuntiin ennen hoitoa ja 2 tuntiin hoidon antamisen jälkeen.

Gammakuvauspäivänä: syö ja juo normaalisti.

Hoitava lääkäri antaa ohjeet tarvittavista lääketauoista.

Jos sinulle annetaan radiojodihoito Thyrogen-stimulaatiossa (kilpirauhaskudoksen hormonipohjainen pirstäminen), ota kilpirauhaslääkkeesi normaalisti. Thyrogen stimulaatio annetaan radiojodihoitoa edeltävien 2 vuorokauden aikana. Naisille tehdään ennen Thyrogen -stimulaatiota raskaustesti.

Ota yhteyttä isotooppiyksikköön, jos olet käynyt röntgenvarjoainetutkimuksessa viimeisen 6 kuukauden aikana.

Radiojodihoito

Hoitopäivänä saavu suoraan K5 osastolle K-sairaalaan. Vuodeosaston hoitaja opastaa sinua hoitoon liittyvissä käytännön asioissa. Tämän jälkeen isotooppiosaston hoitaja antaa sinulle radiojodihoitokapselin nielaistavaksi

veden kanssa. Kapselin antamisen jälkeen huoneeseen ei saa tulla ilman erityistä syytä.

Radioaktiivinen jodi hakeutuu kilpirauhaseen. Kilpirauhasessa jodi tuhoaa liikatoimivaa kilpirauhaskudosta tai kilpirauhassyöpäkudosta. Jodi aiheuttaa säteilyriskin ympäristölle.

Eristys

Radiojodihoidon aiheuttaman säteilyn vuoksi olet eristyshuoneessa 1–3 vuorokautta. Hoito alkaa yleensä maanantaina.

Sinun tulee olla omatoiminen ja huolehtia päivittäisistä askareista, jotta hoito voidaan toteuttaa.

Jos tupakoit, aloita nikotiinilaastarin tai purukumin käyttö jo kotona. Osastolla ei saa tupakoida.

Omat vaatteet pitää vaihtaa sairaalavaatteisiin. Huoneessa pitää olla yksin eristyksen aikana. Huoneesta ei saa poistua ja vieraat eivät saa tulla huoneeseen. Voit pitää yhteyttä hoitohenkilökunnan kanssa puhelimen avulla.

Voit ottaa osastolle mukaasi ajanvietettä, esimerkiksi lukemista tai käsitöitä. Huoneessa on televisio. Voit käyttää myös omaa puhelinta ja älylaitetta.

Eristyshuoneessa on läpiantokaappi. Saat sen kautta ruuat sekä tarvittavat hoitotarvikkeet ja lääkkeet. Astiat ovat kertakäyttöisiä ja huoneessa on roskille oma jäteastia.

Radiojodi erittyy pääasiassa virtsaan, mutta myös ulosteeseen ja sylkeen. Juo runsaasti vettä hoidon aikana. Voit lisätä syljen eritystä esimerkiksi pureskelemalla purukumia, syömällä kirpeitä makeisia tai juomalla

happamaa mehua. Voit ottaa purukumia tai kirpeitä makeisia mukaan kotoa.

Et voi käydä suihkussa eristyksen aikana. Voit kuitenkin suorittaa alapesun.

Sinun pitää käyttää WC-käynnin yhteydessä kertakäyttökäsineitä. Huuhtelee WC 2–3 kertaa jokaisen käytön jälkeen. Pese kädet huolellisesti WC-käynnin jälkeen. Jos lattialle joutuu virtsaa, saat sen puhdistamiseen ohjeet erikseen.

Jos oksennat kahden tunnin kuluessa radiojodin antamisesta, ota yhteyttä eristysosaston henkilökuntaan. Oksennus siivotaan kertakäyttöisillä nitrilikäsineillä. Myös muita eritteitä, kuten virtsaa sisältäviä vaippoja pitää käsitellä varovaisesti ja käyttää nitrilikäsineitä.

Radiojodihoitoon liittyvät sivuvaikutukset ovat harvinaisia. Kaulalla voi tuntua kuumotusta tai kipua. Olo voi olla etova. Myös kaulaturvotusta ja hengenahdistusta voi esiintyä.

Kerro oireistasi hoitajille. Tarvittaessa saat lääkkeitä, jotka lievittävät oireita. Sinulle opastetaan kylmäpakkauksen ja lisähapen käyttö.

Jäljellä olevan säteilyn määrää mitataan säteilymittarilla. Kun säteilyn määrä on laskenut sovittuun rajaan, pääset kotiin.

Gammakuvaus tehdään 7 vuorokautta radiojodihoidon jälkeen. Kuvaus tapahtuu makuuasennossa ja on kivuton.

Radioaktiivisuus ei ole täysin hävinnyt kehostasi, kun pääset kotiin. Noudata tässä ohjeessa olevia säteilysuojeluohjeita.

Hoidon jälkeen

Juo tavallista enemmän nestettä ja käy usein virtsalla tutkimuksen jälkeen. Säteilevä merkkiaine poistuu virtsan mukana.

Pese kätesi huolellisesti WC-käynnin jälkeen ja jos mahdollista, kuivaa ne kertakäyttöpyyhkeeseen. Virtsa on radioaktiivista. Huuhtele WC-pönttö 2–3 kertaa.

Jos imetät, sinun pitää lopettaa imettäminen kokonaan radioaktiivisen jodin antamisen jälkeen.

Et saa tulla raskaaksi tai siittää lasta vähintään 6 kuukauteen hoidon antamisesta. Säteily saattaa vaikuttaa siittiöihin ja munasoluihin sekä vahingoittaa mahdollista sikiötä.

NOUDATA SEURAAVIA ERITYISOHJEITA HOIDON JÄLKEEN, jotta ihmiset, joiden kanssa olet tekemisissä, eivät altistuisi ylämääräiselle säteilylle:

Kotimatalla voit käyttää yleistä kulkuneuvoa, jos matka-aika on alle tunnin.

Nuku yksin ensimmäiset 4 vuorokautta. Jos samassa asunnossa nukkuu muita henkilöitä, sänkyjen pitää olla 2 metrin etäisyydellä toisistaan, vaikka niiden välissä olisi seinä. Seinät eivät suojaa tämän tyyppiseltä säteilyltä.

Kanssakäyminen lasten ja raskaana olevien kanssa

Ensimmäisten 12 päivän ajan oleskele korkeintaan 30 minuuttia päivässä alle kouluikäisten lasten ja raskaana olevien naisten lähellä (alle 2 metriä). Tämä koskee myös lasten sylissä pitämistä. Tänä aikana olisi hyvä, jos joku muu hoitaisi alle 2-vuotiaita sylilapsia. Jos se ei ole mahdollista, rajoita lähietäisyydellä oloaika mahdollisimman lyhyeksi.

Seuraavien 2 viikon ajan (päivät 13–26) oleskele korkeintaan 3 tuntia päivässä raskaana olevien naisten tai alle kouluikäisten lasten lähellä (alle 2 metriä).

Sosiaaliset tilanteet

Vältä 2–3 päivän ajan sosiaalisia tilanteita, joissa joudut läheiseen (alle 2 metriä) kanssakäymiseen saman ihmisen kanssa useiden tuntien ajaksi. Tällaisia voivat olla esimerkiksi työpaikka, liikennevälineet, elokuvat, teatteri, vierailut jne.

Jos joudut ensimmäisen viikon aikana odottamatta sairaalahoitoon, ilmoita saamastasi hoidosta hoitavalle lääkärille.

Töihin meno

Jos työskentelet lasten kanssa, saat tarvittaessa sairaslomatodistuksen hoitavalta lääkäriltäsi.

Matkustaminen ulkomaille

Tulliasemilla on käytössä radioaktiivisuusmittarit. Saat todistuksen isotooppiyksiköltä sinulle annetusta hoidosta mahdollista ulkomaanmatkaa tai sairaalahoitoa varten. Poikkeus: Venäjä ei päästä maahan säteileviä potilaita edes todistuksen kanssa, ennen kuin hoidosta on kulunut 2 viikkoa.

Ota huomioon

Lisätietoa tässä ohjeessa mainituista lääkkeistä saat osoitteesta www.laakeinfo.fi.
Voit kysyä myös hoitavalta lääkäriltäsi.

Ota mukaasi Kela- tai henkilökortti.

Saat tutkimuksen vastaukset lääkäriltä, joka hoitaa sinua. Jos et tiedä, kuinka saat vastaukset, kysy siltä poliklinikalta tai osastolta, josta sinut lähetettiin tutkimukseen.

Hoidosta tai tutkimuksesta ei tule erillistä maksua.

Peru aika, jos et pääse tulemaan. Jos et peru aikaa, sinulta peritään sakkomaksu.

Yhteystiedot:

Isotooppiyksikkö p. 040 127 4273

Osasto K5 p. 05 352 4055